XIII-ik évfolyam. 2-ik szám. Köszeg, 1893. január 8-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lapszellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők. *Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.*

Felhivás előfizetésre.

Január hó 1-jével uj előfizetést nyitottunk a

„Kőszeg és Vidéke"

czimű hetilap XIII. évfolyamának január—márczius évnegyedére.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése a mult hó végével lejárt, miszerint azt mielőbb megujitani és egyuttal lapunknak uj előfizetőket gyüjteni szivesked jenek.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre	*4 frt.*
Fél évre	*2 „*
Negyed évre . . .	*1 „*

Az előfizetési pénzek a „Kőszeg és Vidéke" kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A kiadóhivatal.

Kőszeg és a millennium.

Fölmerült nálunk Köszegen már jó régen az eszme, hogy a millenniumi ünnepségek alkalmával az Ó-ház helyén valami állandó emléket kellene emelnünk. Mikor e sorok irója a nyolczvanas évek elején *Chernel* Kálmánnal beszélgetve arra utalt, hogy az Ó-ház, mint olyan hely, a melyhez két évezred története füződik, s mely hely a honfoglalás után mint az ország nyugati határának egyik őre a város alapját vetette meg, a legkinálkozóbb és legérdemesebb arra nézve, hogy méltó emlékkel jelöltessék, ama férfiu már foglalkozott a tervvel és odanyilatkozott, hogy ha másként nem lehetne, ő egyedül a sajátjából is kész volna, ha egyebet nem, legalább egy diszesebb obeliszket állittatni az ó-házi kúpra.

Azóta 10—11 év mult el, s a férfiu, kit honához és szülővárosához rajongó szeretet kapcsolt, nincs már köztünk; nem érhette meg az ország ezredik évfordulóját és nem tehet semmit egykoron táplált hazafias szándéka kivitelében. Ránk, az élő nemzedékre vár már most a kivitel. És fogunk-e valamit tenni; van-e rá eset, hogy ez az életrevaló terv kivitele elősegittessék? Igen arra garanciát nyujt egy tekintélyes és tevékeny testület, a turista-egyesület *kőszegi osztálya.* Ez magáévá tette az eszmét és mozgelmat indit egy létesitendő pénz-alap létesitéséhez. Hála, elismerés neki a kezdeményezésért! Koronázza a legszebb siker hazafias működését! Hogy pedig siker koronázza a millenniumi emlékkel foglalkozó egyesület törekvéseit, ahhoz a nagy közönség, a város, egyes testületek, asztaltársaságok, iskolák stb. támogatása szükségeltetik. Ha nem segédkezik minden faktor a hazafias ügy előmozditásában, az emlék egyesek áldozatkészségéből is fel fog ugyan állittatni, de ha m i n d e n k i megteszi a magáét, e város közönségéhez méltó formában fog az emelkedni.

Hogyan?

A magyarázata egyszerü. A turisták fognak rendelkezni annyi pénz fölött, hogy turista czélnak is megfelelő házikót vagy tornyot állithassanak az ó-házi kúpra; de szükséges volna, hogy álljon rendelkezésükre annyi pénz, a mennyi a nagy nemzeti ünnep jelentőségének jobban megfelelő emlék állitására szükségeltetik. Ez utóbbi eset csak akkor állaud be, ha m i n d e n k i buzdit, áldoz, tesz; ha az ö s s z e s s é g nem csak lelkesedik, hanem a hazának áldozza fel pillanatnyi érdekeit, kicsinyes gyülölségeit.

Erős bennünk a hit, hogy e város minden lakója, minden távol élő fia, legyen az akár magyar-, akár németajku, mert m a g y a r és k ő s z e g i, tud és akar a haza körül egyesülni; tud és akar az ősei iránt való legbensőbb hálaérzettel egyesülni azon zászló köré, melyet a turista-osztály bontott ki, s melyre nem a fenyegetett haza veszedelmének és a háboru rémeinek torzképei vannak festve, hanem a szent hazaszeretet oltára, melyen a kegyelet legmagasztosabbjának áldozatát kell bemutatnunk. Legyünk méltók önmagunkhoz és mutassunk be áldozatot a nemzeti nagy ünnepen! Adjunk annyit, hogy kerüljön egy nagyszerü emlékre, mely a haza dicsőségén kivül a mi hazafiságunkat is hirdesse. Nyujtsuk oda áldozatfilléreinket, ha kopogtatnak ajtóinkon, hisz erre kötelez bennünket a történet, melyben városunknak, hős elődeinknek nem csekély szerep jutott. Lám, mily szép példát mutatnak e tekintetben a kőszegi nők, a kiknek elődei a multban férjeik, apáik oldala mellett harczoltak. Ők készségesen állottak be a millennáris bizottságba, hogy munkájokkal, áldozatfilléreikkel

TARCZA.

Egy jó barát halálára.

A ravatal körül égő négy szál viasztyertya kisérteties fénynyel világitja meg a halottas szobát, melyben szent áhitat uralkodikik, egyesülve a téma fájdalommal.

Ott van néhány jó barát s az elhunyt hozzátartozói az igaz fájdalom kifejezésével arczaikon. A koporsóban a korán jobb létre szenderült ifju alussza örök álmát. Mimő kiaszott, sovány földi maradvány lett az egykor eleterős ifjuból. Szemei örökre lehunyva, ajkai összecsukódva, kezei imára kulcsolva, úgy fekszik ott összeesett testtel, de megdicsőült arczvonásokkal.

A szobában uralkodó szomorú csendet csak néhanéha szakitja meg az elfojtott zokogás, s egy-egy keserü sóhaj, azután ismét elcsendesül minden.

A jelenlevők arczairól mély fájdalom s részvét tükrződik vissza; a szemekben a fájdalom könnyei ragyognak.

Ott állok én is egy sorokban, s onnét nézem hosszan a megdicsőült arczvonásokat.

Szemeimet nem tudom levenni róla, mindig csak őt nézem, legjobb barátomat. Hisz ma utólszor látom őt, többé soha . . . . soha . . . ! Kinos gondolat. Ő szegény emgen, már nem láthat többé, nem szólhat hozzám, nem irhat nekem. Elment, búcsuszó nélkül, s itt hagyott bennünket örökre. . . . Körülményeim nem engedek, hogy mellette lehessek. Halála napján azonban kinos sejtelem fogott el. Hazajöttem, megakarom őt látogatni, s szokás szerint vigasztalni, de őt már nem találtam többé az élők között; eltávozott oda a honnan nincsen többé visszatérés; elköltözött egy szebb, egy jobb hazába. Csak ravatalához jöhetek már, hogy megadjam neki a végtisztességet, s hogy mégegyszer s utoljára láthassam. S most itt állok mellette némán, elcsüggedten, szomorú szivvel.

Rég nem sirtam s ime most könnyek peregnek le arczomon. Nem tudom azokat visszafojtani, de nem is akarom; csak hadd folyjanak szépen csendesen.

Vigasztalni akarám hozzátartozóit, de erőm nem volt hozzá; a fájdalom elnémitott, lebilincselé nyelvemet s egy bangot sem voltam képes kiadni. Csak őt néztem folytonosan, merően reászegezve könnyes szemeimet. S a mint igy nézem őt, sok minden eszembe jut. Az ő s vele együtt az én ifjuságom is, a mult szép emlékeivel; barátságunk, egyszóval minden-minden. Elgondolkozom azon, mi is az ember, mi is az élet? Mindnyájan csak azért születünk, hogy meghaljunk. Bölcső és koporsó; születés és halál; ez két végpontja életünknek; s hogy e két végpont közötti hézag milyen és mekkora legyen az a Mindenható bölcs belátásától függ. Mi is az ember? Törékeny virágváza! Mi az élet? Gyenge virágszál, mit a nap heve megfonnyaszt, a szél elsöpör. Ilyen gyenge virágszál vala az ő élete is, elsöpörte a hideg téli szél. Gyertyaszálhoz hasonlit életünk, mely ha leég, egyet-kettőt pislog, s azután elalszik.

A legtöbb ember élete-küzdelem. Kevés azoknak száma, kik boldogságban, megelégedettségben élhetnek. Küzdenek az életért, a megélhetésért, egy czélért vagy eszméért; s gyakran minő egyenetlen a küzdelem. Hány ember pusztul el a folytonos küzdelemben, hány ember dől ki a sorompóból, mielőtt czélját elérné.

Te is küzdöttél barátom, de kifáradva az áldatlan harczban, le kellett mondanod a végső reményről is, hogy czelodat valaha elérhesd; bár soká reméltel, de az utolsó időben, midőn az egyenetlen küzdelem végső erődet is fölemesztő, a remény utolsó szikrája is kialudt. Sokat szenvedtél, de nem panaszkodtál sorsod ellen; némán türéd el kinzó betegségedet. S midőn a végzetes kór végre tökéletesen kifejlődött, egyuttal bevégzé ölő munkáját is, s kioltá reményteljes, ifju életedet. A katastrófa azonban nem jött váratlanul. Mindnyájan tudtuk, kik őt ismertük és szerettük, hogy a halál elvégre is legyőzi gyenge testét, de a bekövetkezett csapás mégis mindnyájunkat mélyen megrenditett. Halála sokakra nézve veszteség. Hozzátartozói szeretőiket, barátai a leghivebb barátot, az irodalom egy buzgó harczosát, a társadalom s az élet egy szép reményekre jogositó tagjit veszitek el benne.

Hiába valók a könnyek, mik erte hullanak, hiába a panasz, a sóhaj, ő föl nem éled többé; teste rövid időn elporlad s a férgek martaléka leszen; de lelke tisztán száll fel az égbe, az itélő biró széke elé.

S most Isten veled feledhetetlen barátom! Legyen könnyü a föld neked, mi porladozó testedet takarja.

„Találkozunk" irád egykor barátodnak „ha itt lenn már nem is, oda fönn bizonyára." Igazad volt! Most már csak o t t találkozhatunk.

Csendes fiu volt egész életében. Soha sem vétett senkinek. Már kora ifjuságában is érettebbnek látszott többi társainál. Alig volt 12 éves, midőn már foglalkozni kezdett az irodalommal. Hárman ugyanis a diákvakácziók alatt elczlapot szerkesztettünk a magunk s néhány ismerősünk mulattatására. Természetes, hogy ez még nem biri irodalmi becsecsel, csak amolyan „első kisérlet"-féle volt. De már akkor is meglátszott rajta, hogy több ő a közönséges embernél. Mint tanuló is mindig a jelesek közé tartozott. Tanult, dolgozott fáradhatlanul s talán ez is némi befolyással volt korai halálára.

Két-három évvel ezelőtt kezdett betegeskedni, de a betegség csak az utóbbi hónapokban vett aggasztó

diadalra juttassák a szép eszmét. Kövessük példájokat és forditsuk egész figyelmünket a közelgő nagy ünnepségekre, s a készitendő emlékműre.

Azért ez ügyben ismételve társadalmi életünk intézö köreihez fordulunk azon sürgető kéréssel: ne hagyják pusztában elhangzani az intö szót, hanem tegyék további megbeszélés tárgyává az ország fennállásának megünneplési- vagy megörökitési módját, hogy az ezredéves ünnep készületlenül ne találjon bennünket.

Városi közgyülés.

Csak négy tárgy volt kitüzve az e hó 5-én tartott városi közgyülésre, de egyik-másik, s különösen a megyetől visszaérkezett és tárgyalásra kitüzött 1893. évi városi költségvetés nagy érdeklődést keltett.

A polgármester megnyitván a gyülést, *Major* János interpellacio alakjában felvilágositást kér a város polgármesterétől azirán, hogyan van az, hogy a városi adósságok konvertálásával a hitelezők nem mindeddig juthattak pénzökhöz; azután inditványképen előterjeszti azon kérelmet, hogy három mise-alapitvány, mint a melyekről a kötelezvény nincs kezénél, de a melyeknek létezése minden kétséget kizár, addig is, mig azok előkerülnek, vagy megsemmisittetésük kimondatik, letéteményezett pénze a kezéhez kifizettessék.

A polgármester és a közgyülés megnyugtató válasza után a tárgysorozat első pontjára tértek át, tudomásul vevén a törzsvagyont képező halmerési jog kártalanitási kötvényeknek a jövőben való elidegenitése tárgyában érkezett belügyminiszteri leiratot.

Második pont gyanánt *Markovits* József tiszti ügyész lemondása levén fölvéve, ez ügy foglalkoztatta a közgyülést. Felolvastatván a lemondást tudató levél, elnöklő polgármester, hivatkozással a tiszti ügyésznek lemondásához való „makacs" rakaszkodására, felhivja a közgyülést, hogy Markovits Józsefnek mint tiszti ügyésznek 3 év óta a város szolgálatában töltött odaadó és sikeres működéseért jegyzőkönyvi köszönetet fejezze ki. Ez egyhangulag elfogadtatván, egyuttal intézkedés történt, hogy a tiszti ügyészi állás betöltése, s a mennyiben a tanács (a tárgysorozat 3. pontja) szintén az alispán közbejöttével választandó, egyuttal ennek is ujra való alakitása iránt az alispáni hivatal megkeresteessék, megválasztván még a városi képviselő-testület részéről a kijelölő-választmányba *Pfeffel* János és *Lauringer* János képviselőket.

Most azután soron kivül következett a gyülés legérdekesebb tárgya, a többek részéről megfelebbezett és időközben a megyétől visszaérkezett 1893. évi költségvetés. A költségvetést a törvényhatóság a jóváhagyási záradékkal ellátta és egyuttal, 70,203 frt 91 kr. szükséglettel szemben 58,480 frt 73 kr. bevétel levén, a mutatkozó 11,723 frt 18 kr. hiány fedezése czéljából a kimutatott 42,845 frt 46 kr. adó után 36% pótadó kivetését engedélyezi, felebbezőket pedig felfolyamodásaikkal elutasitja. Felfolyamodással éltek: *Turcsányi* Lajos mint a kőszegi ev. hitközség felügyelője, továbbá *Szovják* Hugó és *Vidt* Géza városi képviselők, azért, hogy az iskolai kiadásokra fölvett összeg $^1/_3$-ad része, tehát 102 frt 16 krral több, mint a mennyi föl van véve, az ev. iskola javára a költségvetésbe pótlólag felvetessék; továbbá, hogy a városi plebános 710 frtnyi dotaciója $^1/_3$-ad részének megfelelő összegében az ev. egyház is részesittessék; végre, hogy az épülő kath. templom javára adott és 900 frt értékben megállapitott 100,000 drb tégla értékének megfelelő $^1/_3$-ad része az ev. egyháznak kiadassék. Ezeket a felfolyamodásokat a törvényhatóság azért, mivel a kőszegi evangelikusok nem képezik a kath. lakosság $^1/_3$-ad részét, tehát a többlet-követelés nem illeti meg az ev. hitközséget, már csak azért sem, mert a költségvetés XXI. czim 1. és 2. tételei szerint a kath. elemi iskolák tanulói után 500 frt van bevéve tandij czimen, holott az ev. iskolai tanulók tandijai nem jutnak a városi pénztárba; továbbá, mivel a városi plébános 710 frtnyi fizetése kegyuri teher, mely nem az adóköteleket, hanem a városi vagyont mint urasági vagyont terheli és a városi plébános dotaciója minden előző költségelőirányzatban figurált; és végre, mert a kath. templom épitésére megszavazott tégla elviselhetlen terhet a városra nem ró — elvetette. De jóváhagyja a város intézkedéseit annyival is inkább, mivel az ujonan épülő templom a város szépitésére és emelésére is szolgál és ennek folytán a város autonomikus jogaiból kifolyólag ahhoz, hogy ily czélra adakozzék, joga van.

A közgyülés tulajdonképeni negyedik tárgyával, mely egy hozzá intézett kérelemből állott, a tárgysorozat ki volt meritve s a gyér számu képviselők a szerényen visszakozott uj virilistákkal együtt szétosztottak.

HIREK.

— **Uj tanár.** A pannonhalmi főapát Seredy Dénes helyébe *Kuczmann* Fülöp Lajos okleves benczés tanárt küldte ki Kőszegre.

— **Turistak balja.** A magyarországi turistaegyesület kőszegi osztályának választmánya — mint már megirtuk — oly irányu mozgalmat inditott, hogy Kőszeg egyik legnevezetesebb és pompás kilátásáról is hires helye, az Ó-ház, a millennium alkalmával maradandó emlékkel jelöltetnék meg. E czélból már két izben ülésezett és a mozgalomba belevonta a kőszegi nőket. Ezek közreműködésével január hó 21-én nagyobb szabásu jelmez-bált terveznek, melynek tiszta jövedelme a millenniumi alapra van szánva. A belépti jegyek árát személyre 1, családra 3 frtban állapitotta meg s eladásukra a nőket kérte fel. Ugyancsak a nők szivesen vállalkoztak arra is, hogy a bál alkalmával 20 kron különfele tárgyakat fognak elárusitani, a mi szintén a letesitendő alap javára történnék. A mult hétfői értekezlet szép lefolyása, s a nőknek azon való élénk részvétele arra enged következtetni, hogy a bál nagyszerü, s az anyagi siker fényes lesz. — A rendezőség, a hölgyek és urak tájékoztatás végett annak közzétételére kér fel bennünket, hogy nemcsak hölgyek, hanem urak is jelmezben jelenhetnek meg, sőt kivánatos lenne, ha épen az urak minél számosabban jelmezben vennének részt. — Továbbá, hogy bár „jelmez-bálnak" van czimezve a mulatság, mégis az eredeti tervhez képest leginkább p a r a s z t j e l m e z e k lesznek, habár megvan engedve, bármily kosztümöt is választani. A rendezőség azt is örömmel jelenti, hogy az eddigi bejelentések után itélve, a bál igazán fényes lesz és oly sok a látni való meg annyi a mulattató, hogy ezuttal ritka élvezetben részesülnek majdan a bál látogatói. A rendezőség főtörekvése az is lesz, hogy a helybeli és az e. ész vidék táncoló ifjuságát e bálon való részvételre megnyerje. Karzati jegyek e bálra 2 frjával K ő s z e g i József könyvkereskedésében kaphatók.

— **Ki lesz az ügyész?** Erre a kérdésre még most korai volna a felelet, habár a körülményeket véve figyelembe, nem látszik nehéznek a megoldása. Az egyedüli komoly jelölt ez időszerint *Stár* Lajos dr.

— **Meghosszabbitott engedély.** A városunkban működő német szintársulat igazgatója azirán folyamodott a városi tanácshoz, hogy a szini előadásokat január 10-én túl is folytathassa. A tanács alig számba vehető föltételek alatt február hó 10-ig meghosszabbitotta a konczeszsziót, mi ellen nekünk csak azért nem lehet kifogásunk, mert embertelen dolog volna, a szintársulatnak ily zord téli időben ajtót mutatni.

— **Elüljárok választása.** A helybeli izraelita hitközség elüljárósága a f. é. január hó 1-én eszközölt választó közgyülésen a következőleg alakult meg: Höffner Imre dr. elnök, Handley Vilmos alelnök, Popper Ignácz pénztáros. Választmányi tagok: Deutsch Dávid, Fischer József, Tauber József, Frankl Bernát és Lock Jakab. Miután azonban elnök, alelnök és pénztáros nem fogadták el a tisztséget, a többi is leköszönt, minélfogva ma ujabb választás lesz.

— **Sorshuzás.** A kőszegi városkapitányi hivatal által ezennel közhirré tétetik, hogy az 1872-ben született kőszegi illetőségü hadkötelesek sorshuzása f. hó 10-én délután 3 órakor fog a városház nagy termében megtartatni. Felhivatnak ennélfogva az 1872-ik évben született ide illetékes hadkötelesek, miszerint vagy személyesen vagy hozzátartozóik által képviseltetve a fenti napon és időben megjelenjenek. *Porpáczy J.*
városkapitány.

— **Iparhatósági megbizottak.** Kőszegen már két izben volt kitüzve az iparhatósági tagok választása és ez mindannyiszor csütörtököt mondott. Az egyik alkalommal az a furcsa dolog történt, hogy senki sem, másodszor pedig 1, mond egy szavazó jelentkezett. Honnan a részvétlenség? A kellő közzététel hiányában rejlik a baj, csak ez magyarázhatja meg a nagy indolenciát. A felettes hatóság ennélfogva jól tenné, ha alantas közegeinek a komóciáját egy kissé megzavarná.

— **Kisorsolás.** A *kőszeg-szombathelyi helyiérdekü vasut-r é s z v é n y t á r s a s á g* f. é. január hó 1-én tartott részvénykisorsolása alkalmával az 563. és 1548. számu részvények lettek kisorsolva. Ezek 1893. julius hó 1-én egyenkint 100 frttal beváltatnak.

— **Hóvihar.** Január 2-ika erős havazással köszöntött be, s az éjszakáján támadt szél befujta hóval a közlekedési utakat, ugy, hogy az utczákon való jövésmenés nagy akadályokkal járt s a vasuti vonatok elakadtak. Kedden reggel a kőszegi vonat sem indulhatott el, a Budapest és Bécs felől induló vonatok pedig napokig késtek, minek folytán a posta is elmaradt és közönségünk ujság nélkül volt péntek esteig.

— **Az Anzeiger ujabb hazugságai.** Mosakszik a „becsületben megőszült" öreg, olyan formán, mint a szerecsen, a kinek bőre fürdés után feketébb, mint annak előtte volt. „Tájékozásul" most a dolog lényegére nézve semmit sem mond, hanem ujabb hazugságokat korpoltál. Azt mondja: „Az utolsó gyülés előtt a *K. és V.* kiadótulajdonosa az ő pénzvágyó szerkesztőjének (a 120 frtnyi szerkesztői dijat egy pár rongyos floressel fölemelték és kikötöttem magamnak az esetleges subventiókat) azt az ajánlatot tette, hogy a képviselő-testülethez kérvényt nyujtson be, melyben a kiadó a városi hirdetések közzétételeért évi 100 frt subventiót kér, s a melyet, ha megszavaznának, kész volna a szerkesztővel megfelezni." (Lám, milyen kegyessek!) „Ezt a szerkesztő meg is cselekedte, csakhogy olyan formán motiválta kérvényét (?), hogy ő, mint l a p j á n a k szerkesztője a hirdetések ingyenes fölvételén kivül még a magyar nyelv müvelése- és terjesztéséért is igényli a szubventiót." — Nos hát, ez ujabb hazugság! Én a mit tettem, másként és jogosan cselekedtem, valamint hogy „lapom"-nak, a m a g a m l a p j á n a k nevezhetem azt, melyet szerkesztek. E tekintetben nem vitatkozom senkivel, annál kevésbé az *Anzeiger*-rel. Egyebekre nézve, visszautasitva az alávaló ráfogásokat, utalok a *K. és V.* mult számában e tárgyban már elmondottakra és tájékozásul annak, a ki még nem tudná, idézem azt, a mit *Thalia* egyik, épen a *Günser Anzeiger* olajával fölkent papja mondott pár évvel ezelőtt a kőszegi szinpadon: *„Ein jedes Ding hat zwei Seiten: eine gute und eine schlechte; nur der Günser Anzeiger hat vier schlechte Seiten."*

A szerk.

— **Czigányok összeirása.** A belügyminiszter elrendelte a czigányok összeirását, a mi folyó év január 15-én veszi kezdetét.

— **Szerkesztőcsere.** A *Sopron* czimü hetenkint háromszor megjelenő lap eddigi szerkesztője G a á r Vilmos dr. visszalépvén a szerkesztéstől, helyét S z a b ó Lajos megyei aljegyző foglalta el. Gaár Vilmos dr. most f. hó 15-ével *Soproni Hirlap* czimen uj lapot indit, a mely hetenkint kétszer fog megjelenni.

— **Tanügyi lap.** A V a s v á r m e g y e i T a n ü g y f. iskolaévi 5-ik számát vettük. Tartalma a következő: 1893. Ujévi gondolatok. — Folytassa más! (A testi büntetésről.) — Tanitói fizetések rendezése. — Hivatalos rovat. — Irodalom. — Vegyesek. — Előfizetési dij: egész évre 1 frt, mely a kiadóhivatalba, Szombathelyre küldendő.

— **Régi czéhlevelek.** A budapesti egyetemi könyvtárban kőszegi iparosoknak a következő czéhlevelei őriztetnek: 1. *Chirurgi et tonsores* seborvosok és borbélyok szabadalom-levele 1757-ből Mária Teréziától. 2. Ácsok és bognárok-é 1755-ből Mária Teréziától. 4. Fazekasoké 1738 ból. 4. A kőszegi és rohonczi kerékgyártó-széh közös szabadalom-levele 1626-ból Kőszeg város által kiállitva. 5. A szabó-czéhé 1750-ből Mária Teréziától. 6. A varga-czéh articulussai 1612-ben kiadva a locsmándiaknak.

— **Gyermekmenhely.** Borostyánkő község gyermekmenhely felállitása iránt folyamodott a vármegyéhez.

— **Meghaltak deczember hóban.** Klenner Mária, ág. ev., 41 év., varrónő, tüdölob. — Schlögl Mária, r. k., 19 év., birtokos leánya, szivbaj. — Romwalter Katalin, ág. ev., 78 év., özv., aggkor. — Loibersbeck Katalin, ág. ev., 62 év., özv., aggkor. — Péterfy Józsefné, ág. ev., 79 év., özv., aggkor. — Schönhofer János, ág. ev., 5 év., toroklob. — Kuntner Mária, r. k., 15 év., szőlőműves leánya, tüdővész. — Kuntner Mária, r. k., 3 év., szőlőműves leánya, toroklob. — Dallos Mária, r. k., 73 év., orvos neje, bélgyuladás. — Fasching Erzsébet, r. k., 88 év., napszámos aggkor. — Halper József, r. k., 3 év., szülőműves gyermeke tüdölob. — Lauringer Anna, r. k., 78 év., özv., aggkor. — Torda János, ág. ev., 66 év., gazdagember aggkor. — Farkas Malvina, r. k., 3 év., kántor tanitó leánya, torokgyuladás. — Kuntner Katalin, r. k., 70 év., szőlőműves neje, szivbaj. — Kovács Ferencz, r. k., 65 év., magánzó szivelkörödés.

---

fordulatot. Az utolsó időben, mikor még künn járt, gyakran olyan megjegyzéseket kelle hallania, mik egy szegény betegnek amúgy is nyomott kedélyét meg inkább fölizgatják. Boszankodott is e megjegyzések miatt.

Távol levén szülővárosomtól s tőle, folyton leveleztünk. Levelei azonban majd mindig borús kedélyhangulatról tanuskodtak, s egész benső lelkiállapotát föltárák előttem. Ideális eszmékért rajongott, s egyszer emlité levelében a szebb, a jobb jövőt, a mikor majd minden másképlesz. „Keresem a tiszta ideális világot." „Mint józanul gondolkodó ember akarok helyet foglalni a társadalomban", igy irt nem egyszer. Levelei telve voltak szellemes megjegyzésekkel, miket sorsára tett; de viszont gyakran könyeket csalt szemembe levelének olvasása.

Halála előtt két héttel ágyba döntötte a betegség, honnét nem is kelt fel többé.

Fájt neki, hogy a legtöbb barátja, kiknek a jobb időkben segitségükre volt, betegségében meg sem látogatták. Igaz barátja csak igen kevés volt, pedig megérdemelte volna, hogy több is legyen.

Mindig remélte a gyógyulást, mely pedig reá nézve lehetetlen volt. Csak az utolsó napokban veszité el ő is minden reményét.

„Most már nem tart soká" mondá. „Érzem, hogy erőm napról-napra fogy, s látom a sirt tátongni előttem, hallom a halál rideg hivó szózatát, mennem kell, pedig még úgy szeretnék maradni, úgy szeretnék még élni."

Az utolsó napon reggel, midőn a hajnali imára harangoztak, még rövidke imát rebegtek elhidegült ajkai s azután a mellette virrasztó nénjének igy szólt: „Most már térj nyugovóra; eleget ápoltál, virrasztottál mellettem; menj, menj; én is e megyek a udni." S örök alomra hajtá le fejét.

Most egy emberrel kevesebb van a földön s egy lakóval több a holtak birodalmában. Legyen áldott emléke.

Nemo.

Különfélék.

— **Birói latetek** után a kamatláb egy legközelebb megjelent pénzügyi és igazságügyi miniszteri rendelet szerint január 1-től 4%-ról 3½%-ra leltek leszállitva.

— **Villamos vasut Győrött.** A győriek villamos vasutat szándékoznak létesiteni. A vasut hosszát két kilométerre tervezik, e a vállalathoz 110—120 forintnyi beruházási tőkével rendelkeznek. E tekintetben tehát a győriek megelőzték a vidéki városokat.

— **Uj javitóházak.** Az igazságügyminiszter az aszódi, soproni és kolozsvári javitóházak melié még három javitóháznak felépitését tervezi. Hogy pedig az ujabb az igazságügyi budgett terbére szervezendő és épitendő javitóházak részben fedezetet találjanak, Hieronymi Károly belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz leiratot intézett, melyben elrendeli, hogy jövőben a befolyandó birságpénzek, melyek eddig lokalis jótékonyalapok gyarapitására forditattak, január 4-től az igazságügyminiszter kezelése alá mennek, hogy ezen jövedelmek letartóztatási állomások, javitóintézetek és rabsegélyezésre legyenek fordithatók.

— **„Hivatalos Közlöny.“** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által kiadott *„Hivatalos Közlöny“* első számit kezhez kaptuk. Tartalma: Rendeletek: Rendelet a *„Hivatalos Közlény“* tárgyában — Tanügyi pályán működő szülők gyermekeinek tandijmentessége. — Polgári- és felső népiskolai tanitók rangsorozatának megállapitása. — Utasitás a tanitói nyugdijtörvény végrehajtása tárgyában. — Melléklet az utasitáshoz. — Elvi jelentőségü határozatok. Községi iskolai alapvagyon jövedelmének felhasználása kisdedovodai czélokra magán uton megismételheti. — Irásbeli tanképesitő vizsgálat beszámithatósága. — Közlemények: Segélyadományok. Köszönet-nyilvánitások. Tanszer-adományok. Tankönyv-engedélyezések. Alapszabályok jóváhagyása. — Személyi hirek: Előléptetések. Kinevezések. Áthelyezések. Véglegesitések. Megbizások. Pályázatok. Előfizetési ára: Egész évre 2 frt 50 kr. Az előfizetés Lampel R. cs. és kir. udvari könyvkereskedőhöz küldendő Budapest, VI. Andrássy-ut 21. sz.

— **Mütrágyázási pályázat.** A „Hungaria“ műtrágya-, kénsav- és vegyi-ipar részvény-társaság (Budapest, váczi-körút 21), a tavaszi árpa termelését és mütrágyázását megfelelő adatok gyüjtése által elősegitendő, ezennel két ezer arany korona pályadijat tüz ki, melyet az erre felkért országos magyar gazdasági egyesület a beküldött hiteles adatok alapján azon gazdának oszt ki, a ki az 1893. évi termelési évadban a nevezett gyártól beszerzendő „Hungaria“ árpa tárgyának tavaszi alkalmazása után legkevesebb husz kataszteri hold (á 1600 □ öl) területen (a melyből az összehasonlitás végett tiz mütrágyával látandó el, tiz hold pedig trágyázatlan marad) tavaszi kétsoros sörárpával a legnagyobb eredményt mutatja fel. Az adatok összegyüjtését, azok megbirálását és a dij megitélését és kiadását az országos magyar gazdasági egyesület vállalta magára. Az egyöntetü eljárás végett az országos magyar gazdasági egyesület külön utasitást dolgozott ki, a melyet a kiserletre vállalkozók szorosan betartani kötelesek, ellenkező esetben a pályadijra igényüket vesztik. Ezen utasitást kivánatra az orsz. magyar gazdasági egyesület titkára hivatala, vagy a „Hungaria“ mütrágya, kénsav és vegyi-ipar részvény-társaság ingyen és bérmentve küldi meg.

— **A meghülésekből** gyakran igen súlyos betegségek keletkezhetnek, ha kellő időben alkalmas szerek nem alkalmaztatnak. Mint rendkivül hathatós szer a 25 év óta Richter-féle Horgony-Pain-Expeller név alatt forgalomba hozott bedörzsölés bizonyult. Csúz, köszvény, fejfájás stb. ellen gyakran már az egyszeri bedörzsölés elegendő a fájdalmak mellőzésére. Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölésnek egy háztartásban sem kellene hiányoznia, már azért sem, mert majdnem minden gyógyszertárban kapható, 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben, tehát nagyon olcsón. Minthogy értéktelen utánzatok is léteznek, ajánlatos a vételnél kifejezetten: „Richter-féle Horgony-Pain-Expellert“ kérni.

Csarnok.

Esküjéhez hűen.

— Elbeszélés. —

I.

A város végén feküdt a fogház.

Falai sötéten meredeztek a téli éjszakába. Itt laktak együtt tolvajok, gyilkosok, haramiák, egy szóval mindazon boldogtalanok, kiket az emberek körükből kitaszitottak.

Mennyi könny folyhatott már ottbenn!

Mennyi sziv vérezhetett el évtizedek óta, szenvedés és szomoruság közepette a nedves falak között!

Épen csikorgott a kapu és kilépett abból egy fiatal ember egyenruhában. Kopp a börtönőr volt. Mára a szolgálat be volt fejezve; az óra éppen hetet ütött.

— Nehéz szolgálat — mondá magában, kabátját összegombolva, hogy az üvöltő északi szél elől védje magát, — igazán nehéz szolgálat, egész napon át tolvajok, orgyilkosok közt lenni, kizárva minden becsületes ember köréből. Kora reggeltől késő estig mindig ebben az elhagyatott épületben lenni, melyben nem hangzik el soha vig kacczagás, s melyben az ember soha nem lát vidám arczot. És mi a fizetés e kinzásért? 35 frt havonkint. Nem, ezt nem viselhetem tovább.

Kopp rosszkedvüen ment végig az utczán. Nagyon hideg volt és a hópelyhek a széltől kergetve ide s tova tánczoltak.

Egy mellékutczában 10 éves leánykája, egy rongyokba burkolt sovány teremtés, jött elébe. Kisirt szemei jelentették, hogy otthon valami különös történt.

— Az Istenért, Mariska, mi baj van? — kérdé elfogultan.

— Édes apám, hamar jöjj! — mondá siránkozva a gyermek, apját magával ránczigálva.

— Mi történt otthon? — ismétlé kérdését aggodalmában.

— Édes anyám meghalt!

— Kegyelmes ég, még ez is! sohajtozott Kopp és gyors léptekkel sietett végig a keskeny utczán. Végtelen fájdalom fogta el lelkét.

— Néhány percz alatt elérkezett az utcza végére. Ott állt egy magas, négyemeletes ház. Majdnem olyan szomorú látványt nyujtott, mint a fogház.

Gyorsan ment fel a hét lépcsőn, és be a lakásába.

Egy pillanatig megállt, mintha visszariadna attól a szomorú látványtól, a mely eléje tárul.

De magához tért. Egy hatalmas lökéssel taszitotta fel az ajtót és belépett a szobába.

Az asztalon egy mécses égett. Fénytelen világossága csak silányan világitá meg az éjjeli sötétséget.

Ott feküdt a drága halott szegényes ágyában. A halál angyala oly gyorsan, oly véletlenül ragadta el férje és gyermekei köréből. Mily nehezére esheteit a gondolat, hogy mi lesz majd szegény neveletlen árváiból?

Ma reggel hagyta el férje. Ő akkor ugyan már beteg volt, de senki sem hitte volna, hogy ily gyorsan vége lesz mindennek. Kopp nem maradhatott nála, mert hivta a kötelessége és a kötelesség nem ismer kegyelmet.

Most szolgálatának vége; most szabad. Már csak neje holttestе mellé térdepelhetett és imádkozhatott érette egy miatyánkot.

Sokáig nézett kétségbeesetten a halott kedves arczára; a fájdalom összezúzta keblét.

Csak midőn eleg sokáig állott és imádkozott, kezdtek el könnyei hullani.

Ott künn havazott; a szél az ablakokat rázta, hogy az üvegtáblák csörögtek. A szobában mindig hidegebb lett, a kályhában lévő tűz kialudt.

Órák multak el.

Kopp mindkét kezével eltakarta arczát és sirt keservesen.

Sok volt már a nyomuruságból.

Néma csend uralkodott a szobában, mely csak néha-néha, Kopp sohajtásai által lett félbeszakitva.

II.

Csitt! nem kopogtatott valaki az ajtón?

Igen, már megint kopogtak lassan és félelmesen.

Ki lehetett?

Látogatás ebben az órában?

Ismételve kopogtak.

Kopp elszántan állt fel, s könyeit letörülve kinyitotta az ajtót.

Alig hitt szemeinek. Előtte nagy, köpenybe burkolt ur állott. Mellén nagy aranylánczu, ujjain pedig gyémántos gyürük csillogtak.

— Pardon! talán alkalmatlankodom! — szólt az idegen.

— Kérem, legkevésbé sem! Tessék belépni — felelt zavartan a börtönőr.

— Istenem, mit kell látnom, egy halottat!

— Sajnos! nőm egy órával az előtt halt meg.

— Szegény ember, akkor ön sajnálatra méltó. Reménylem, hogy tehetek érte valamint.

— Tessék helyet foglalni, ha kegyelmes uram e helyet nem utálja az összejövetelre.

Kopp azt az egyetlen széket, mely a szobában volt, adta oda magas látogatójának. Kezével intett a siránkozó Mariskának, hogy távozzék. A gyermek engedelmeskedett.

— Ön most bizonyára nagyon szomorú állapotban van? — kezdé beszédét az idegen.

— Igazat mondott kegyelmes uram. Isten tudja, mi lesz még belőlem.

— Tehát éppen jókor jövök. Nekem könnyü lesz önt minden nyomortól megmenteni.

— Ah! — az örömnek e sóhaja hallatszott Kopp ajkairól.

— De még nem is kérdeztem, hogy kinek köszönhetem e magas látogatást.

— Gróf Teschenthal — szólt az idegen.

— Gróf Teschenthal — mormogott magában Kopp. Ugy tetszett neki, mintha e nevet már hallotta volna.

(Folyt. köv.)

Irodalom.

— **Az én Ujságom** újévi száma, Pósa Lajos szerkesztésében, diszes kiállitásban s változatos, gazdag tartalommal jelent meg. Sebők Zsigmond nyuliskolába vezeti a gyermeket s mesél nekik nyuszikákról olyan bűbájosan, mintha valami kis tündértől hallotta volna. Herczeg Ferencz „Az új nevelő“ czimű érdekes elbeszélést kezdi meg. Tolnai Lajos, Eudrődi Sándor, Tábori Róbert és Pósa bársi gyönyörű elbeszélésekkel és versekkel kedveskednek. Az én Ujságomnak ez az első száma mintaképe annak, hogy miképpen kell a gyermekeknek irni. Ajánlani fölösleges, csak annyit mondunk: nézze meg ezt a számot mindenki, a kinek gyermeke van. Előfizetési ára negyedévre 1 frt. Előfizetési pénzek küldendők Az én Ujságom kiadóhivatalába. Budapest, Andrássy-ut 10.

— **Baromfitenyésztésünk** alkalmas helyi viszonyainknál fogva a lefolyt két utóbbi évben 22 millió forintnál magasabb kivitelt mutat. Ezen számokból csak megközelitő fogalmat nyerhetünk, mily mezőgazdasági tőke hever parlagon hazai baromfitenyésztésünkben: mert a fenti eredményeket ugyszólván hazánknak alig egy pár vidéke és ez is a legkezdetlegesebb utakon és módokon eredményezte. Kétségkivül, hogy az emlitett kiviteli összeget meg lehetne rövid idő alatt legalább isötszörözni, ha a baromfitenyésztéssel nagyobb arányokban, mint számottevő gazdasági ággal, megfelelő szakértelemmel foglalkoznánk. A baromfitenyésztés sikere főleg egy dologtól: a kellő szakértelem megszerzésétől függ. Kellő szakértelemmel a legrosszabb tenyészanyagból is tudunk jót teremteni, ez mutatja meg az utat, melyen haladnunk kell; ez vezet a jó piaczokra, ez tanit meg termények értékesebb előállitására, ez óv meg a ragályoktól és egyéb károktól. A szakismeret terjesztését ez idő szerint hazánkban a „Szárnyasaink“ czimü illusztrált baromfitenyésztési szaklap teljesiti. Ezen lap, mely egyszersmind az Országos baromfitenyésztési egyesület hivatalos közlönye is, egyike Európa legjobb megfelelő szaklapjainak, a mi abból is kitünik, hogy nemcsak a hazai, de a külföldi kiállitásokon is helyes irányáért és szakszerüségéért mindenütt a legmagasabb kitüntetéseket nyerte. A „Szárnyasaink“ Parthay Béznak, az országos baromfitenyésztési egyesület igazgatójának szerkesztése alatt s az ország összes szakembereinek közremüködése mellett készül. Ezen lap most lép VIII. évfolyamába s jövő évi programmjába az eddigi mellé felvette még a baromfi gazdaságok, hizlaldák és értékesitési szövetkezetek létesitését. A „Szárnyasaink“ egész évi ára 4 frt, a mit negyed- és félévi részletekben is elfogad a kiadóhivatal. Melegen ajánljuk ezen hivatott hasznos közlönyt mindazok figyelmébe, kik baromfitenyésztéssel okszerüen foglalkozni kivánnak. Mutatván y számokat szivesan küld a „Szárnyasaink“ kiadóhivatala Budapesten, Andrássy-ut 127. szám.

— **Technológia Lapok.** Havonkint kétszer megjelenő műszaki és ipari szakfolyóirat. Szerkesztő és kiadótulajdonos, Taborsky Otto, a m. kir. technológia iparmuzeum igazgatója. A f. évi deczember 31-én megjelent 24. szám tartalma: A gőznek túlhevitése és az Uhler-féle túlhevitő. (Folytatás és vége.) — Az elektromosság Amerikában. — Állandó vas-oxalát előidéző. Fehérvári István. Az Ehrlich-féle szabadalmazott cserépkályhák. — A gázmótorokról. (Folyt. és vége.) — Köszörülőkövek egyenesitésére való készülékek. — Vegyes közlemények. — Találmányok leirásának kivonata. — Engedélyezett szabadalmak. — Kérdőszekrény. — Pályázatok. — Ajánlati árlejtések. — Czimtár. — Alkalmi vétel és eladás. — Betöltendő állások és állást keresők. Külön hirdetések. — Előfizetési dij: egész évre 8 frt, félévre 4 frt 50 kr. negyedévre 2 frt 50 kr. Mutatványszám ingyen. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII. Rottenbiller-utcza 12. sz.

— A **„Vállalkozók Lapja“** és annak német kiadása a **„Der Bauunternehmer und Lieferant“**. Budapesten megjelenő szaklapok január elsejével XIV-ik évfolyamukba lépnek. Ez alkalommal felemlitjük, hogy e lapok hosszas fennállásuk óta jelentékenyen közrehatottak közgazdaságunk egyik ágának, a vállalkozói szaknak fejlesztésére. Közölve lévén e lapokban az ország minden részében előforduló vállalati hirek, módot nyujtanak mindenkinek, a ki a vállalkozás terén óhajtja érvényesiteni tevékenységét, hogy a munkát ott keresse a hol éppen van s azok közül azért versenyezzen, a melyik anyagi erejének és szakképzettségének leginkább megfelel. A vasutépités, vizszabályozás, magasépitkezés stb. terén előforduló vállalatokról, az országban előforduló tervpályázatokról és mérnöki munkálatokról, a technikai szakba vágó állások betöltésére vonatkozó pályázatokról e lapok pontosan beszámolván, vállalkozók, mérnökök, épitészek, épitőmesterek és a többi épitőiparosok, nemkülönben a műszaki téren alkalmazást keresők részére nélkülözhetlen utmutató. Közölve lévén itt a mondottakon kivül a szállitási-, el- és bérbeadási hirdetmények is, figyelmébe ajánljuk e lapokat a szállitók, gyárosok és nagyiparosoknak is. Előfizetési dij egy évre 8 frt (16 korona), félévre 4 frt (8 korona). Megrendelhető mindeu postahivatalnál és a kiadóhivatalban, Budapesten, IV. ker. Lipót-utcza 2-ik szám alatt.

— **Ujévi szám.** A „Magyar Nők Lapja“, melynek fényes kiállitása, gazdag tartalma karácsonyi szalonjáról épp a mult héten emlékeztünk meg, újévre is nagyon szép számot adott ki. Czimlapja is uj, Szánthay István rajzolta, Papp Zoltán gyönyörü dalához s Révész János elbeszéléséhez is ő rajzolt szép illusztrációkat. E számhoz zenemelléklet is van csatolva, Csete Lajosnak, az ismert költőnek két talpra esett népdalszerzeménye, mely mutatóul szerző Rózsabokor czimü dalgyüjteményéből. A tárcza Vajda Jánosról szól, ugyancsak Vajdától van e számban egy költemény is. Zilahy Ágnes novellája, s Zoltán Vilmos verse szépek. Bret Harta „Ebéd“ czimü homoros rajza pedig elragadó boloudság. Gazdag irodalmi, háztartási és orvosi rovat, zárja be az áléuk változatos számot. Ára 15 kr. Akik egy negyedévre 1 frt 50 krajczárral előfizetnek, dijtalanul kapják az „Örök szépség“ tankönyvét. Ajánljuk olvasóinknak.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Nyilt-tér.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállitó) **selyemgyára Zürichben. privátmegrendelőknek közvetlenül** szállit: **fekete, fehér és szines** selyemszöveteket, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** postaber és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szin s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

Hat aranyérem. diszkereszt és diszoklevelek

Csak akkor valódi, ha a sertetlen dugon ez az egetett fédrass van: „GRÓF ESTERHÁZY GÉZA"

COGNAC
Gróf Esterházy Géza
saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, feletto kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik franczia gyártmánynyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség:

A * * * * COGNAC

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyitése nélkül, franczia mód szerint készül s ezért

járványos betegségeknél, igy kolera ellen

óvszerül sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle conacgyár

igazgatósága

Budapest, VI. külső váczi-ut 23.

Szakértői vélemény: A forgalomban levő valódi franczia cognacokkal versenyezhetik.

Páris, Lipcse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüszszel.

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon

Védjegy 19. és 20. szám.

czimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhitést eszközöl: **csuszos, szaggatás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, bénulások, zsugorok stb.** ellen; de különösen a **bedörzsölés kenő-gyurógyógymódnál (massage)** igen jó hatásunak bizonyult. **Fogtisztitó szerül** is igen ajánlható a mennyiben a **fogak fényét** elősegiti, a **foghust erősbiti** és a **száj tiszta, szagtalan izt** nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer **fejmosásra** is a **hajidegek** erősitésére, a **fejkorpaképződés megakadályozására** és **annak megszüntetésére.**

Ára egy nagyobb üveggel 90 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán,

Budapesten, VI. ker., muzeum-körut 23. sz.

Kapható Kőszegen: Schneller Ernő, Fuchs Ferencz, Unger József, Handlei Vilmos, Jánosa Gyula, Pollák Sándor és Weutzl Ede kereskedőknél.

Alapittatott 1821.

Ritka dús választék

farsangi ujdonságok, divat- gáz- és selyemkelmék,

legujabb diszek és báli belépők, valamint:

uri fehér- és divat-nemüekben

STADLER ZSIGMOND

divatáruházában SZOMBATHELY.

T. kereskedők figyelmébe:

nagybani áruosztály az I. emeleten.

Alapittatott 1821.

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csúz, köszvény, hátfájdalmak és meghülések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitünő hatása által

a legjobb

háziszer hirnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és igy a legolcsóbb

háziszer.

Minden háztartásra nézve nélkülözhetetlen a

KATHREINER-FÉLE KNEIPP MALÁTA KÁVÉ

babkávés izű. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azt az eddig el nem ért előnyt nyujtja, hogy lemondhatunk a vegyitetlen vagy szurrogatokkal vegyitett babkávé általános élvezetétől és készithetünk helyette sokkal **jobb izű**, amellett **egészségesebb** s **táplálóbb** kávét. — **Igen jo** babkávával vegyitve. **Nagyon ajánlható** asszonyoknak, gyermekek- és betegeknek.

Utánzásokat óvatosan kerülni kell.

½ kiló ára 25 kr. — Mindenütt kapható.

Csak fehér csomagokban, melyeken KNEIPP plébános ur arczképe mint védjegy van, valódi.

Brandt Richard gyógyszerész
svájczi labdacsai

Kipróbálták:

Prof. dr. Virchow, R., Berlin,
„ „ Gietl, v., München (†),
„ „ Reclam, Lipcse (†),
„ „ Nussbaum, v., München (†),
„ „ Hertz, Amsterdam,
„ „ Korczynski, Kraká,
„ „ Brandt, Kolozsvár,
„ „ Frerichs, v., Berlin (†),
„ „ Scanzoni, v., Würzburg,
„ „ Witt, C., Kopenhága,
„ „ Zdekauer, Szt. Pétervár,
„ „ Soederstádt, Kazán,
„ „ Lambl, Wareó,
„ „ Forster, Birmingham,

más évtizedek óta, professzoroktól, gyakorló orvosoktól s a nagy közönségtől folyvást felkarolva és ajánlva: ólmos, kellemes, biztos s ártalmatlan

házi- és gyógyszerül

az al-test szerveinek bajaiban, máj- és aranyeres-bántalmak ellen, rendetlen székelésnél, ennek szokássá vált megrekedésénél s az ebből származó bajokban, mint: **Fejfájás, szédülés, nehezen lélegzés, szivszorulás, étvágyhiány** stb. **Brandt Richard gyógyszerész svájczi labdacsait,** enyhe hatásuk miatt a nők is szivesen használják s az erős, maró hatású savaknál, keserüvizeknél, cseppeknél, mixtaráknál stb. többre becsülik.

A beszerzéskor óvakodjunk az utánzott készitmenyektől, azzal, hogy a gyógyszertárakban mindig csak **valódi, Brandt Richard-féle svájczi labdacsokat** (egy doboz ára a használati utasitással együtt 70 kr.) kérjünk, s a mellett az itt lenyomatban látható, s minden dobozon megtalálható, torvény oltalma alatt álló, védőjegyre, **fehér kereszt vörös mezőben s Brandt Rich. névaláirása,** ügyeljünk. — A csalódásig hasonló csomagolású és forgalomban levő **utánzott** svájczi labdacsoknak a **valódi** készitmény ugyszi csapán a **nevük** „svájczi labdacsok" szamos; e szerint tehát minden vevő, ha nem elegge óvatos és olyan készitményt vásárol, a melyen az itt is látható védőjegy **nincs** meg, az egyen pénzét hasztalan adja ki.

BRANDT'S SCHWEIZER PILLEN APOTHEKER RICH. BRANDT

Főraktár: Török József gyógyszertára Budapesten, Király-utcza 12.

Mintatványszámokat ingyen és bérmentesen.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb képes hetilapja a

KÉPES CSALÁDI LAPOK

1893-ik év január hó 1-én TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAMÁBA LÉPETT

a magyar művelt, de különösen a magyar női művelt olvasó közönségnek legkedvesebb lapja.

A **„Képes Családi Lapok"** a magyar szépirodalmi lapok között legjobban el van terjedve.

A **„Képes Családi Lapok"** most lépett a 15-ik évfolyamába, mi eléggé bizonyitja, mennyire megnyerte e lap a magyar művelt közönség tetszését.

A **„Képes Családi Lapok** szellemi részét, a magyar irodalom legelső irói nyujtják. A szerkesztőség dr. Muráuyi Armin, dr. Tolnay Lajos és dr. Várady Antal kezében van, akik sem fáradságot, sem költséget nem kiméinek, hogy a lap szelleme a művelt olvasók legmagasabbigényeit is kielégitse.

A **„Képes Családi Lapok"** munkatársai sorában vannak a többi között: *Jókai, Mikszáth, Dalmadi, Temerdek, Lauka, Tölgyessi, dr. Murányi Ernő, Csorba Á., Póka, Rudnyánszky, Benczkné Bajza Lenke, Büttner Lina, Nagyvirady Mira, Körér Ilma, V. Gaál Karolina, Harmath Lajza, Heveseine Sikor Margit,* stb. stb. hirneves iróink és irónőink.

A **„Képes Családi Lapok"** minden számában legkiválóbb művészek rajzai és képei után kitünő illusztrációkat ad.

A **„Képes Családi Lapok"** minden számához legjobb iróinktól egy regény teljes nyomtatott ivét kapják az olvasók dijtalanul s igy egy év alatt 5—6 regény birtokába jutnak, melyekhez mindig diszes boriték is járul.

A **„Képes Családi Lapok"** minden számában ügyesen összeállitott sakrejtvények aprságok és irodalmi ismertetéseket talál az olvasó; — s a lap előfizetőinek postájában a legszelleudusabb társalgás folyik az előfizetőik között, végül:

A **„Képes Családi Lapok"** minden kéthétben külön divat mellékletet ad, a mely a női közönségnek minden más divat lapot teljesen nélkülözhetővé tesz.

A **„Képes Családi Lapok"** előfizetése egy évre 6 frt. félévre 3 frt., negyedévre 1.50., aki az egész évi előfizetési dijához 80 krt. küld, 4 regényt, a ki félévi előfizetéséhez 40 krt. küld, 2 regényt s a ki negyedévi előfizetéséhez 20 krt. küld, 1 regényt kap bérmentve jutalmul.

Előfizetéseket az év bármily napjától elfogad és levelező lapon óhajtásra mintatványszámokat bárkinek dijtalanul küld:

A „Képes Családi Lapok" kiadóhivatala

Budapesten, Nagykorona-utcza 20. sz.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.